

Eurooppa **O**pen päiväkirja **W**ikit **B**logit

*Poikkitieteellisiä kokemuksia sosiaalisen
median hyödyntämisestä alakoulun
maantiedon opinnoissa*

Mikko Horila
Tampereen yliopisto,
Hämeenlinnan
normaalikoulu

Sisälllys

Lähtökohdat projektin alkaessa	3
Suunnitteluvaihe	4
Mitkä ovat oppimisen tavoitteet?	4
Mitä pitäisi huomioida toteutuksen aikana?	5
Aikataulu	5
Mitäs sitten kun on valmista?	6
Toimintamalli ja valitut välineet	6
Mikä onnistuu, mikä ei?	8
Yhteenvetoa	8
Entä tästä eteenpäin?	8
Linkit, työkalut ja sidosryhmät	9

EWB – Eurooppa, wikit ja blogit

Tässä dokumentissa pyritään kuvaamaan keväällä 2009 Hämeenlinnan normaalikoulussa toteutetun projektin (EWB – Eurooppa, wikit ja blogit) toteutusta sekä antamaan vinkkejä muille samankaltaisia projekteja toteuttaville ja suunnitteleville. Käsillä oleva ”opettajanopas” on kirjoitettu tarkoituksella melko vapaamuotoisena – koko projektin hengen mukaisesti. Monesti luovuuden tappaa raportoinnin peikko ja tässä raportissa tehtiin tarkoituksella irtiotto perinteisestä mallista. Heti alkuun tein projektissa ratkaisun, että tämä projekti tehdään meidän luokkaa ajatellen, ei niinkään kilpailua varten. Kaiken koulussa tapahtuvan kun soisi olevan oppilaslähtöistä... Kuvaus on sekoitus tehdyn raportointia, jatkoideointia sekä kirjoittajan ajatustenvirtaa. Tällaisissa projekteissa lähdetään aina hieman heikoille jälle ja aukottomat ohjeet ja suoraan monistettava toimintamalli ovat ajatuksenakin mahdottomia, meidän projektin idea kuitenkin siirtyy helposti eri kouluihin, sisältöihin ja ympäristöihin.

Lähtökohdat projektin alkaessa

Alussa mainittu poikkitieteellisyys tiivistyy tavallaan tämän projektin syntyhetkiin, tämä projekti nimittäin käynnistyi jäähallissa, tarkemmin ottaen Hämeenlinnan uudistuneessa Patria-Areenassa. Tammikuun alussa ITK-junioriin haettiin projekteja ja Jarmo Viteli sattui tapaamaan koulumme rehtorin pelissä. Keskustelu kääntyi jääkiekosta ITK-hankkeisiin ja vielä samana iltana alkoi projektisuunnitelman kirjoitus.

Mielestäni tärkein lähtökohta projektioppimiselle/opettamiselle taitaa lopulta olla opettajan innostuminen ja uskallus lähteä kokeilemaan, oppilaat kyllä seuraavat perässä. Toki tietyt perusasiat täytyy olla kunnossa, jotta tällaiseen kannattaa lähteä. Sosiaalisen median välineitä hyödyntävässä oppimishankkeessa on etukäteen huomioitava ainakin käytettävissä olevan tekniikan taso, määrä ja käytettävyys, oppimisympäristöjen ja muiden käytettävien välineiden riittävä hallinta (+mahdollinen pedagoginen tuki), ajan riittävyys ja tietysti mielekäs oppimissisältö. Sinällään välineet taipuvat melkeinpä mihin tahansa oppiaineeseen ja sisältöön jos opettaja niin tahtoo ja uskoo. Oppijaryhmän ikä osaltaan vaikuttaa lopputulokseen, mutta ilman oppilaan kovin suurta ennako-osaamista projekti on kyllä toteutettavissa 4. – 6. –luokkalaisten kanssa.

Ennen tässä dokumentissa kuvatun projektin kaltaiseen hankkeeseen hyppäämistä kannattaa kysyä itseltään: Olenko valmis ottamaan riskejä? Millaiset ovat omat taitoni ja kokemukseni sosiaalisen median välineiden ja tietoteknisten laitteiden käytöstä? Onko oppilasryhmäni valmis työskentelemään itsenäisesti ja vastuullisesti vaikka opettaja ei olisi jatkuvasti käytettävissä? Jos vastaat kyllä ensimmäiseen ja kolmanteen kysymykseen etkä näe kakkoskysymystä ongelmana, olet potentiaalinen projektin toteuttaja.

Meidän luokan osalta projektissa käytetyt välineet olivat osin tuttuja ja osin vieraita projektiin lähdettäessä. Tietokoneen peruskäyttö on kohtuullisesti hallinnassa, mutta luokka on aivan ”normaali” luokka, ei millään tavoin TVT painottunut. PowerPointilla olimme tehneet syksyllä muutaman esityksen, Wikiin oli tehty kertaalleen pieni oppimateriaali ja tiedonhaku oli kohtuullisesti hallinnassa. Blogia olimme tutkineet (luokan omaa blogia) aiemminkin, mutta oppilaista kukaan ei ollut kirjoittanut blogiin ennen projektia. Luokalla on ollut käytössä syksystä 2008 luokan oma blogi kodin -ja koulunvälisen viestinnän kanavana. Blogi on toiminut myös läksyilmoitustauluna yms. Luokkamme tekninen varustus on hyvä, käytössämme on jatkuvasti

dataprojektori, kolme tietokonetta luokassa ja mikroluokka on käytössä useimmiten kun sitä tarvitsemme. Lisäksi luokassa on aktiivitalu (eBeam), älynäyttö ja dokumenttikamera, mutta nämä eivät olleet erityisen merkittävässä roolissa projektimme toteutuksessa.

Vaikka projekti onkin oppilaslähtöinen, on tietysti opettajalla kokonaisuudessa merkittävä rooli. Itselläni katson olevan melko laaja kokemus tieto – ja viestintätekniikan hyödyntämisestä opetuksessa ja tämä tietysti osaltaan edesauttaa kuvatun kaltaisen projektin toteuttamista. Projektin toteutin melko vahvasti yksin ja omaan visiooni pohjautuen, mutta kollegoiden tuki on varmasti tärkeä ja paikallaan opettajalle, joka ensimmäistä kertaa suunnittelee jotakin tässä dokumentissa kuvatun kaltaista projektia toteutettavaksi.

Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaihe on yksi projektin kriittisiä kohtia. Mitä valitaan välineiksi, miten selvittää käyttäjätunnusten ja salasanojen kanssa, kuinka jakaa luokka toimiviin ryhmiin, miten ohjeistan työn ja mitä vaadin, jotta itsekin selviän tulevasta?

Itse päädyin ilmaisiin/käytettävissä ilman asennuksia oleviin välineisiin. Käyttäjätunnusten kohdalla harkitsin pitkään miten toimitaan ja päädyin lopulta yhteen ja samaan kaikkien käytössä olevaan tunnukseen – sama tunnus toimi vieläpä sekä blogissa että wikissä. Tarkoituksena oli (ja tässä onnistuttiin) varmistaa, ettei tunnukset katoa tai niiden unohtaminen turhaan hidasta tai jopa keskeytä työskentelyä. Yhteisessä tunnuksessa menetetään tiedon alkuperän identifioimisen mahdollisuus, mutta otimme lähtökohdaksi yhdessä tekemisen, tekijänä on kaikessa ”Viisbee”. Tunnukset olivat tavallaan pakollinen paha, jotta wikiin pääsee julkaisemaan kuvia ja blogiin pääsee kirjoittamaan. Ratkaisumme toimi hyvin ja suosittelenkin harkitsemaan tarkoin, teetkö jokaiselle/jokaisen kanssa oman tunnuksen vai tyydytkö yhteistunnuksiin.

Suunnitteluvaiheessa ja ennen varsinaisen projektin alkamista opettajan rooli on arvattavasti suuri. Omassa projektissamme avasin seitsemän blogia ja seitsemän wikiä. Kuvailen käyttöönottoa tarkemmin hieman myöhemmin, kappaleessa ”Toimintamallit ja valitut välineet”. Alkuvaiheessa tein myös pienen mallin wikistä, jotta oppilaille syntyi kuva mistä on kyse. Ensimmäisen viikon jälkeen poistin projektin etusivulta linkin ”malliini”, etten liiaksi ohjaa oppilaita tiettyyn malliin.

Oppilaiden osalta suunnitteluvaihe koostui käytännössä wikin rakenteen suunnittelusta ja oman tiedonhankintasuunnitelman tuottamisesta. Opettaja rakensi wikiin valmiin rakenteen oppilaiden rakennesuunnitelmien pohjalta, oppilaat saivat rakenteen suunnittelussa melko vapaat kädet ja päätyivätkin hieman erilaisiin ratkaisuihin. Tiedonhankintasuunnitelmat jäivät harmittavan ohuiksi, mutta tässä on seuraavassa vastaavassa projektissa kehittämisen paikka.

Mitkä ovat oppimisen tavoitteet?

Ennen projektia on tietysti syytä harkita, mitä pyritään oppimaan. Onko oppimisen fokus selkeästi vain projektin oppiaineen sisällössä vai yhtäläillä muualla? Itse näin projektin mainiona välineenä eheytykseen ja aihekokonaisuuksien huomioimiseen. Meidän projektissa oppilaat saivat mahdollisuuden paitsi opiskella Euroopan alueita ja valtioita vaihtoehtoisella tavalla, myös mahdollisuuden konkreettisesti tutustua heidän aikakautensa välineisiin. Sivutuotteena tuli

huomattava lisäannos varmuutta tieto- ja viestintäteknikan laitteisiin, ohjelmistoihin ja mahdollisuuksiin. TVT läpäisyperiaatteella toteutui läpi projektin.

Mitä pitäisi huomioida toteutuksen aikana?

Oman projektimme kokemuksen mukaan keskeistä tällaisessa projektissa on opettajan kyky ja halu mukautua ennalta-arvaamattomiin tilanteisiin sekä valmius joustaa. Hyvästäkin valmistautumisesta huolimatta oppilaat ja ajankäyttö yllättivät ainakin minut useaan kertaan. Välillä tunnissa päästään pitkälle, välillä eteneminen on hidasta. Tietysti myös samaan aikaan mahdollisesti fyysisesti eri tiloissa ryhminä toimiminen aiheuttaa omat haasteensa. Miten hallita kahta tai kolmea tilaa samanaikaisesti ja kuinka jakaa opettajanaika niin, että varmistaa kaikkien ryhmien eteneminen?

Aikataulu

Opettajan liiankin tuttu vihollinen on kiire. Näin oli tässäkin projektissa. Kiire tulee vastaan kaikissa kouluissa, mutta varmasti erityisesti harjoittelukoulussa, jossa vapausasteet muuttaa suunnitelmia kesken päivän, viikon tai jakson ovat hyvin rajatut. Suosittelen kaikille vastaavaan projektiin lähteille kertomaan kahdella alun perin suunnittelemansa ajan tarpeen... Meillä alkuperäinen suunnitelma oli runnoa projekti läpi kahdessa viikossa – ei onnistunut. Lopputulos oli n. 3 viikkoa (keskimäärin 3-4h/vko). Aikaa olisi kyllä mennyt vielä enemmänkin, mutta aikataulut eivät venyneet enempää. Koulussa projektiin käytetyn ajan lisäksi oppilaat tekivät töitä iltaisin omalla ajallaan. Oli oikeastaan varsin mukavaa huomata blogin tai wikin päivittyneen ilta-aikaan vieraasta IP-osoitteesta – oppilaat innostuivat työtapaan. Tarkemmin ajankäyttöön pääsee kiinni lukemalla ”open päiväkirjan” osoitteesta: <http://open-paivakirja.blogspot.com>. Samasta osoitteesta löytyy tuntikohtaiset suunnitelmat, jotka tosin elivät jonkin verran projektin edetessä.

Karkea tuntikohtainen sisältöjako:

Tunti 1: Projektin esittely, tiedonhankintasuunnitelman laatiminen, Wiki-rungon laatiminen, blogi

Tunti 2: Projektin ohjeistus, blogin esittely, wiki-runkojen esittely ja aloittaminen, tunnukset, blogi

Tunti 3: Wikien työstöä, tekijänoikeus/julkaisuohjeita, blogi

Tunti 4: Wikien työstöä, blogi

Tunti 5: Wikien työstöä ja PowerPoint esitysten aloittaminen, blogi

Tunti 6: Wikien ja PowerPointien työstöä, blogi

Tunti 7: Matkailumainoksen ohjeistus ja suunnitelman tekeminen, wikit, PowerPoint, blogi

Tunti 8: Matkailumainos, Wikit, PowerPoint, blogi

Tunti 9: Matkailumainos, Wikit, PowerPoint, blogi

Tunti 10: Töiden esittelyä

Tunti 11: Töiden esittelyä

* **Lisäksi:** ITK esitys (tätä kirjoitettaessa vielä tekemättä ;-)

Mitäs sitten kun on valmista?

Tuotettu materiaali ei toivottavasti ole kertakäyttötietoa vaan siihen kannattaa ilman muuta palata myöhemmin. Sama materiaalin on suurella todennäköisyydellä käyttökelpoista myös muille saman koulun (tai naapurikoulun?) oppilaille - > jaa vaivalla tuotettua materiaalia CC-ajatuksen mukaisesti muille. Ystäväluokka jostakin muualta voisi olla toimiva konsepti – kommentointi ja yhdessä tekeminen saisi lisää syvyyttä. Meillä kommentointiin ja sen pohjalta korjaaminen/tarkentaminen jäivät ajanpuutteen vuoksi liian vähälle.

Toimintamalli ja valitut välineet

Perusajatuksena projektissa oli toimia itsenäisinä pieninä ryhminä. Kolmen hengen ryhmät toimivat hyvin. Ryhmiin jakautuminen tehtiin ”painotetulla” arvonnalla, jossa jokaiseen ryhmään sijoitettiin yksi poika ja kaksi tyttöä. Ryhmissä rikottiin tarkoituksella luokan sosiaalista rakennetta ja ryhmiin arvottiin erilaisia oppijoita ja sellaisia oppilaita, jotka eivät välttämättä normaalisti valitsisi toisiaan pariiksi. Ratkaisu tuntui yllättävän hyvin, kukin ryhmä jakoi vastuun ja ryhmän sisällä syntyi automaattista eriyttämistä ilman opettajan panosta.

Meillä projektin ohjelmistoina käytettiin internet-selainta, Bloggerin blogeja, Wikispacen wikejä sekä PowerPointia. Mukana oli väkisin myös sähköposti, tässä tapauksessa Gmail. Lisäksi käytimme Windows MovieMakeria esittelyvideon luomisessa, tähän on tavallaan mukava extra, mutta ei mitenkään välttämätön osa tällaista projektia. Blogit, Wikit ja selain ovat ilmaisia ohjelmia/ympäristöjä ja PowerPointinkin voi tarvittaessa korvata OpenOfficen vastaavalla ilmaisella ohjelmistolla. MovieMaker puolestaan kuuluu Windowsin kylkiäisenä automaattisesti valtaosaan tietokoneista. Projekti on siis mahdollista toteuttaa esimerkin mukaisesti minimaalisen vähin ohjelmistohankinnoin. Sanoisinkin, että tällaiset projektit kannattaa toteuttaa koululla olemassa olevilla ja vapaasti käytössä olevilla välineillä eikä ainakaan lähteä ostamaan uusia välineitä vain kokeilun vuoksi.

Sähköposti on edellytys voidakseen avata wikejä ja blogeja. Pääasiassa käytin omaa työpaikkani sähköpostia wikien ja blogien luonnissa osoitteena, johon mahdolliset vahvistukset yms. lähetettiin. Lisäksi avasin luokalle oman Gmail-tilin, koska samaa tunnusta voi käyttää myöhemmin blogeihin kirjautumisessa, YouTube videoiden julkaisussa ja kommentoinnissa yms. Tarvittaessa oman Gmail-tilin voit avata osoitteessa Gmail.com. ”Hanki gmail” aloittaa ohjatun toiminnon, jota seuraamalla saat tilisi luotua.

Blogin käyttöönotto onnistui helposti. Oman ensimmäisen blogisi voit avata siirtymällä osoitteeseen: <https://www.blogger.com/start>. Aluksi tarvitset oman google-tilin ja tässä voit siis käyttää mahdollisia olemassaolevia tunnuksiasi tai seurata askel askeleelta ohjattua tilin luomista. Ainoa haaste lienee saada selvää sanavahvistuksesta, joka siis on tyylytelty teksikatkelma, joka sinun tulee toistaa oikein alla olevaan tekstilaatikkoon. Kun olet luonut oman tunnuksen, pääset toiseen vaiheeseen, eli varsinaisen blogin luomiseen. Tässä vaiheessa blogille annetaan nimi ja

osoite (taas ohjatusti). Perustietojen lisäksi joudut taas ottamaan selvää sanavahvistuksesta. Seuraava vaihe päästää sinut valitsemaan haluamasi ulkoasun, voit valita useasta eri mallista ja väristä. Näissä kannattaa suosia yksinkertaista ja selkeää. Ulkoasun voi toki muuttaa myös jälkikäteen. Voilä – blogi on luotu ja pääset kirjoittamaan varsinaisen sisällön. Kaikessa yksinkertaisuudessaan blogi on nyt luotu ja jatkossa blogi kehittyy kirjautumalla blogiin ja valitsemalla **muokkaa** -> **tekstit**. Taas vaan kirjoittamaan ja lopuksi **julkaise teksti**. Jos myöhemmin teet uusia blogeja, on sinulla siis jo valmiina tunnukset ja kirjautumalla blogger.comiin pääset helposti tekemään uusia blogeja ja toisaalta seuraamaan kaikkia tunnuksellasi tehtyjä blogeja. Tämä ohje ohjaa alkuun, paljon lisää ominaisuuksia löydät selaamalla rohkeasti oikeasta yläkulmasta **muokkaa** ja sieltä vaihtoehtoja **tekstit**, **asetukset** ja **ulkoasu**. Harjoittelu kannattaa varmuuden vuoksi tehdä melko tyhjällä blogilla – tässä vaiheessa ei ole paljon hävitettävää ;-)

Wikin käyttöönotto toimii aika pitkälle blogin käyttöönoton tavoin. Alkuun pääset osoitteesta: <http://www.wikispaces.com/> valitsemalla **get started**. Tunnuksen luomisen jälkeen etenemään pääset valitsemalla oikeasta yläkulmasta **create a new wiki**. Taas täytyy miettiä hyvä osoite, eli pääset vaikuttamaan wikisi tuikitärkeään osoitteeseen. Hyvä osoite jää mieleen ja sinne on helppo palata. Tämä jälkeen valitset wikisi tyyppin, käyttöoikeudet ja vapaavalintaisen kuvauksen. Ja taas – Voilä – wiki on luotu. Tämän jälkeen työ etenee tehden uusia sivuja (**new page**) ja tavallaan luoden selkärangan, sisällysluettelon wikille. Tässä ei ääkkösiä voi käyttää, joten joudut miettimään rakenteen tärkeitä sanoja hiukan enemmän. Varsinainen sivujen tekstisisällön luominen tapahtuu siirtymällä vasemman reunan sivulinkeistä haluamallesi sivulle. Sivun muokkaaminen käynnistyy aina valitsemalla **edit this page**. Editointitilaan siirtyminen avaa näytön, jossa voit kirjoittaa, muokata tekstiä ja lisätä kuvia yms. Kuvan lisäämiseksi kirjoittajan tulee olla kirjautunut, tekstiä voi kirjoittaa kuka tahansa. Paluu ”katselutilaan” tapahtuu tallentamalla (**save**) sivu. Wiki-luonteen mukaisesti wikispaces kerää automaattisesti kaikesta historian, eli näet **history** välilehdeltä kaiken sivuun liittyvän muokkaustiedon.

Tässä projektissa käytettiin siis myös Windowsin omaa videoeditointiohjelmaa, MovieMakeria. Tässä päädyin lopulta aikataulusyistä tuottamaan videon täysin opevoimin. Ohjelma sinällään on helppo käyttää oppilaidenkin kanssa, mutta yhtä tiedostoa on haasteellista tehdä porukalla. Niinpä otimmekin MovieMakerin oppilaskäyttöön, mutta emme tässä projektissa, vaan myöhemmin keväällä tehdyssä Kalevala-animaatioprojektissa. Päätin hyödyntää videossa projektin aikana otettuja still-valokuvia – yksinkertainen on kaunista. Taustamusiikin löysin CC-oikeuksin Jamendosta.

Valitut ohjelmistot toimivat meillä hyvin, mutta tietysti monella muullakin välineellä voitaisiin yhtä hyvin tehdä lähes vastaava. Ensimmäisenä mieleen tulevat erilaiset käsitekarttatyökalut, ostettavat oppimisympäristöt, tekstinkäsittelyohjelmat ja miksei vaikkapa animaatio /videoeditointi-ohjelmatkin. Sinällään julkaisun tapa antaa paljon vaihtoehtoja, keskeistä on tiedon hankkiminen, seulominen ja jäsentäminen. Omassa projektissamme korostui juuri jäsentäminen, aluksi tehtiin laajahko wiki, seuraavaksi sama tiivistettiin PowerPoint –esitykseksi ja lopulta kaikki keskeinen esitettiin 700x1000mm kartongille toteutettuna matkailumainoksena.

Toteutuksessa apuna toimisi useamman aikuisen malli. Mikäli ohjaavia käsiä olisi enemmän, saataisiin lopputuloksesta vielä ”valmiimpi”. Nyt toteutettu projekti oli lopputulokseltaan hyvä, mutta ainahan on varaa parantaa.

Mikä onnistuu, mikä ei?

Kaikki onnistuu jos aikaa ja intoa on riittävästi! Eli mikäli varaat projektiisi riittävästi aikaa, lapset kyllä pystyvät toteuttamaan suunnitelmat. Oppilaat yllättävät ainakin minut kerta toisensa jälkeen, lapsen ennakkoluulottomuus uudenlaista menetelmää kohtaan on varsin häkellyttävää. Lähde siis rohkeasti kokeilemaan!

Yhteenvetoa

Projekti oli kokonaisuudessaan erittäin positiivinen kokemus. Oppilaat olivat lähes poikkeuksetta innostuneita, työskentely sujui hyvin ja lopputulos vastaa kohtuullisen hyvin etukäteen ajateltua tulosta. Muutaman ensimmäisen tunnin jälkeen ja papukaijamaisen itsensä toistamisen jälkeen oppilaat muistivat tarpeelliset osoitteet, tunnukset ja välineiden peruskäytön. Oli äärettömän palkitsevaa huomata, että opettaja saattoi tietokonealuokassakin hetkeksi istahtaa alas ja itse kirjoittaa blogiin – ihan jatkuvasti ei tarvinnutkaan revetä auttamaan oppilaita, vaan oppilaat autoivat myös toisiaan.

Suosittelen lämpimästi kokeilemaan vastaavaa oppimisprojektia. Työmuoto on opettavainen paitsi lapsille, myös opettajalle. Kolme viikkoa sujahti käsistä vilauksessa ja olen ylpeä oppilaistani. Vastaava onnistuu varmasti jatkossakin ja uskallan lähteä käyttämään blogeja ja wikejä uudelleenkin. Itse asiassa olen täysin vakuuttunut, että seuraavalla kerralla työtapana on entistäkin tehokkaampi, koska välineet ovat nyt hyvin hallinnassa. Uskon oppilaiden oppineen jakson aikana paljon. Ei vain Euroopasta, vaan välineistä ja sosiaalisen median mahdollisuuksista ja verkossa toimimisen pelisäännöistä. Siirtovaikutus myöhemmän elämän tarpeisiin on ilmeinen. Tässä projektissa TVT muuttui jakson aikana itseisarvosta välineeksi ja tässäkin suhteessa tavoitteet täyttyivät hienosti. Tätä kirjoitettaessa on koko projekti on valmiina lukuunottamatta ITK-esityksen esittelymateriaalia. Video on julkaistu YuoTubessa ja kaikki muu materiaali löytyy blogista.

Entä tästä eteenpäin?

Kuulisin mielelläni kommenttejanne oppimisprojekteista, joita kenties on toteutettu tämän projektin innoittamana. Koitan jatkuvasti etsiä uusia, motivoivia, mielekkäitä ja tehokkaita opetusmenetelmiä – ota siis rohkeasti yhteyttä jos haluat lisätietoja meidän projektista tai olet toteuttanut projektin, joka voisi toimia muillakin. Mielelläni kokeilen vastaavasti muiden opettajien hyväksi havaitsemia menetelmiä, ratkaisuja ja käytänteitä. Tällaiset ”best practises” kokemukset ovat äärettömän tärkeitä meille kaikille, koska tottahan pyörän uudelleen keksiminen joka koulussa on hidasta ja tehotonta. Laitetaan ideat kiertoon – tämä on meidän kaikkien opettajien ja sitä kautta oppilaiden etu!

Hämeenlinnassa 28.3.2009

Mikko Horila

mikko.horila@uta.fi

+ 358 50 5452424

Skype: mikko_horila

Linkit, työkalut ja sidosryhmät

- Projektin etusivu

<http://open-paivakirja.blogspot.com/>

- Wikipedia (ensisijainen lähde projektin tiedoille ja kuville)

<http://www.wikipedia.fi>

- Blogger

<http://www.blogger.com/>

- Wikispaces

<http://www.wikispaces.com/>

- Google

- www.google.fi

- Jamendo

<http://www.jamendo.com/en/>

- Liput

- <http://www.worldatlas.com/>

- Hämeenlinnan normaalikoulu

<http://www.uta.fi/laitokset/normaalikoulu/>

- Tampereen yliopisto

<http://www.uta.fi>

- ITK

<http://www.itk.fi>

- OPM

<http://www.minedu.fi>

Eurooppa **O**pen päiväkirja
Wikit **B**logit

”Eiks me tänään tehäkään projektia?”

- tyttö, 5b

**”Ihan tyhmää, kun meillä ei oo enää aikaa
tehä projektia”**

- tyttö, 5b

**”Voiks mä mennä wikipediaan ettiin kuvia
mun wikiä varten”**

- poika 5b

**”Mä kävin illalla vielä yheksän jälkeen
päivittämässä meidän blogin”**

- poika 5b

**”Me korjattiin kotona äidin kanssa yhdessä
meidän wikin oikeinkirjoitusta”**

- tyttö 5b

Hämeenlinnan normaalikoulu
PL 513, 13111 Hämeenlinna

Seminaarinkatu 2
13130 Hämeenlinna

fax (03) 3551 3356

